

MINISZTERSTVO OSVITI I NAUKY UKRAINI
UKRAJNA OKTATÁSI ÉS TUDOMÁNYOS MINISZTERIUMA

Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Кафедра філології / Filológia Tanszék

“ЗАТВЕРДЖУЮ / JÓVÁHAGYOM”

Завідувач кафедри
Tanszékvezető

Берегсасі Аніко Ференцівна

28 серпня 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
TANTÁRGYI PROGRAM

Використання сучасних інформаційних технологій у процесі філологічних досліджень / Modern információs technológiák a filológiai kutatásokban
(назва навчальної дисципліни / a tantárgy neve)

Ступінь вищої освіти / Felsőoktatás szintje: Магістр

Галузь знань / képzési ág: 03 «Гуманітарні науки»

Освітня програма / képzési program: 035 «Філологія»

Кваліфікація: Магістр філології (українська мова та література)

Розробники програми / A program kidolgozói:

Певсе Андрея Андріївна / Pösze Andrea

Опис навчальної дисципліни / A tantárgy leírása

Найменування показників / A jellemzők megnevezése	Характеристика навчальної дисципліни / A tantárgy jellemzői	
	денна форма навчання / nappali tagozat	заочна форма навчання / levelező tagozat
Кількість кредитів / Kreditszám 4	Обов'язкова / Kötelező	
Загальна кількість годин / Összóraszám 120	Курс / Évfolyam:	
	1	
	Семестр / Félév	
	2	
	Лекції / Előadások	
Тижневих годин для денної форми навчання / Heti óraszám nappali tagozaton: 9 аудиторних / kontakt 3 самостійної роботи / önálló munka 6	20 год./óra	6 год./óra
	Практичні, семінарські / Gyakorlati, szeminárium	
	16 год./óra	0 год./óra
	Лабораторні / Laboratóriumi	
	0 год./óra	0 год./óra
	Самостійна робота / Önálló munka	
	84 год./óra	114 год./óra
	Вид контролю / Ellenőrzés formája: екзамен / vizsga	

Мета, завдання, компетентності та очікувані програмні результати навчання навчальної дисципліни / A tantárgy célja és feladata

Мета: Метою дисципліни « Використання сучасних інформаційних технологій у процесі філологічних досліджень» є формування загальних та фахових компетентностей у здобувачів вищої освіти для вирішення різноманітних фахових завдань як під час подальшого навчання, так і у майбутній професійній діяльності, вироблення практичних навичок роботи з корпусами угорської та української мов, онлайн словниками, системами автоматизованого перекладу, та різними цифровими системами які можуть використовувати в процесі філологічних досліджень. Окрім цього студенти дізнаються про використання сучасних інформаційних технологій у процесі філологічних досліджень, та з методами візуального представлення інформації (електронного та друкованого), навчити створювати якісну документацію та презентувати презентаційні матеріали.

Завдання: ознайомити студентів із сучасними інформаційними технологіями для вирішення лінгвістичних завдань; надати навички роботи з лінгвістичним матеріалом, його аналізом та використанням для вирішення конкретних задач з автоматичної обробки текстів природною мовою та комп'ютерної лінгвістики; підготовка видавничих та редакторських кадрів, здатних готувати, підтримувати та публікувати високоякісні публікації як у традиційних паперових, так і в цифрових виданнях.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувачі повинні досягти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- (ЗК-1) - Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- (ЗК-3) - Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- (ЗК-4) - Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- (ЗК-6) - Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- (ЗК-7) - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- (ЗК-8) - Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- (ЗК-9) - Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Фахові компетентності:

- (ФК-3) - Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
- (ФК-4) - Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
- (ФК-5) - Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.
- (ФК-6) - Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
- (ФК-7) - Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Програмні результати навчальної дисципліни

- (ПРН-1) - Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

(ПРН-2) - Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

(ПРН-3) - Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

(ПРН-4) - Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

(ПРН-11) - Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

(ПРН-13) - Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну точку зору на них як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

Програма та структура навчальної дисципліни / A tantárgy programja és felépítése

Назви змістових модулів і тем A tartalmi modulok címe és témája	Кількість годин / Óraszám											
	денна форма / nappali						заочна форма / levelező					
	Усього	у тому числі/ebből					Усього összesen	у тому числі/ebből				
		л/ea	п/gy	лаб/lab	інд/egy	с.р./ö.m.		л/ea	п/gy	лаб/lab	інд/egy	с.р./ö.m.
1	2	3	4	5	6	7	8	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1: Інформаційні процеси та види інформації. Інформаційна база наукових досліджень												
Тема 1. / 1. Téma Інформаційні процеси та види інформації. Інформаційні технології. Інформаційна база наукових досліджень.	8	1	1			8		1				10
Тема 2. / 2. Téma Структура та призначення наукових документів.	8	1	1			4						8
Тема 3. / 3. téma Пошук інформації в мережі інтернет. Інформаційно-пошукові системи.	9	2	1			6						10
Тема 4. / 4. téma Технологія роботи у текстовому	12	2	2			8		1				12

процесорі. Електронний документообг.												
Тема 5. / 5. тéma Використання художнього тексту, організаційних діаграм, засобу введення формул та інших інструментів текстового редактора.	13	2	1			10						10
Разом за змістовим модулем 1	50	8	6			36	50	2				50
Змістовий модуль 2: Методика використання інформаційно-пошукових систем												
Тема 6. / 6. Тéma Мережні технології. Використання мережних технологій у професійній та науковій діяльності.	15	3	2			10		1				14
Тема 7. / 7. Тéma Технологія роботи у електронних таблицях.	14	2	2			10		1				12
Тема 8. / 8. тéma Графічний аналіз і представлення даних	15	3	2			10		1				12

наукових досліджень з використанням графіків і діаграм.												
Тема 9. / 9. téma Технологія роботи у системі обробки графічної інформації.	14	2	2			10						14
Тема 10. / 10. téma Методика створення публікацій, буклетів, сайтів, грамот, листівок, календарів, тощо.	12	2	2			8		1				12
Разом за змістовим модулем 2	70	12	10			48	40	4				64
Усього годин / Összesen	120	20	16			84	120	6				114

Теми семінарських занять / A szemináriumi foglalkozások témája

№	Назва теми / A téma címe	Кількість годин / Óraszám
---	--------------------------	---------------------------

Теми практичних занять / A gyakorlati foglalkozások címe

№	Назва теми/ A téma címe	Кількість годин / Óraszám
1	Інформаційна база наукових досліджень. Роль інформації та джерела наукових досліджень.	1
2	Структура та призначення наукових документів.	1

3	Інформаційно-пошукові системи.	1
4	Системи автоматизації електронного документообігу.	2
5	Створення анкет, тестів засобами текстового редактора. Розробка роздаткових матеріалів.	1
6	Використання мережних технологій у професійній та науковій діяльності.	2
7	Використання онлайн форм для проведення анкетування та дослідження.	2
8	Способи систематизації, збереження, обробки і представлення числової інформації за допомогою електронних таблиць.	2
9	Графічний аналіз і представлення даних наукових досліджень з використанням графіків і діаграм.	2
10	Створення засобів подання наукових матеріалів за допомогою системи ділової графіки.	2
	Разом	16

Самостійна робота / Önálló munka

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Використання сервісів мережі Інтернет у філологічних дослідженнях	14
2	Форматування текстового документу	14
3	Створення анкет, тестів засобами текстового редактора	8
4	Створення та редагування діаграм в документах	10
5	Створення інтерактивної презентації	10
6	Електронні ресурси та технології їх створення для реалізації наукових проєктів	20
7	Порівняльний аналіз вітчизняних та зарубіжних пошукових систем	10
	Всього:	84

Методи навчання / Tanulási módszerek

Пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий, лекційно-дискусійний метод, метод проєктів, евристичний і практичні методи навчання в таких формах: усний виклад матеріалу (актуалізація попередньо набутих знань, лекція, бесіда); використання інформаційно-комунікаційних технологій; комунікативні тренінги; виконання системи вправ і завдань; робота зі словниками й довідниками; групові дискусії тощо.

Методи контролю / Az ellenőrzés módszerei

- тематичні контрольні роботи з тематики лекцій (ТКР);
- усні й письмові відповіді на практичних заняттях;

- виконання самостійних робіт;
- іспит.

Критерії та засоби оцінювання / Az értékelés formái és kritériumai

ТКР, відповіді на практичних заняттях, самостійна робота					Сума за ЗМ №1
Змістовий модуль № 1					
T1	T2	T3	T4	T5	30
5	5	5	5	10	

ТКР, відповіді на практичних заняттях, самостійна робота					Сума за ЗМ №2	Іспит	Усього
Змістовий модуль № 2							
T6	T7	T8	T9	T10	30	40	100
5	5	5	5	10			

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS / Osztályozási skála: nemzeti és ECTS (визначена Положенням про організацію освітнього процесу)

Сума балів за всі види навчальної діяльності / Tanulmányi összpontszám	Оцінка ECTS / ECTS osztályzat	Оцінка за національною шкалою / Osztályzat a nemzeti skála szerint	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики / vizsga, évfolyammunka és gyakorlat esetén	для заліку / beszámoló esetén
90–100	A	відмінно / jeles	зараховано / megfelelt
82–89	B	добре / jó	
75–81	C		
64–74	D	задовільно / elégséges	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання / elégtelen a pótvizsga lehetőségével	не зараховано з можливістю повторного складання / nem felelt meg, a pótbeszámoló lehetőségével
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни / elégtelen, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни / nem felelt meg, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével

Методичне забезпечення

Робоча програма курсу, силабус, навчальні посібники, конспект лекцій, контрольні матеріали, технічні засоби навчання.

Рекомендована і допоміжна література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси/A tantárgy kötelező és ajánlott irodalma

Основна література

- Буйницька О. П. 2012. *Інформаційні технології та технічні засоби навчання*. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури.
- Сардак С. Е. 2018. *Основи наукових досліджень*: навч. посібник. Дніпровського гуманітарного університету.
- Свідер І. А. 2021. *Інформаційні технології у філології та перекладі: навчально-методичний посібник для філологічних спеціальностей*. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута»
- Следзінський Ігор – Василенко Ярослав 2007. *Книга Основи інформатики. Посібник для студентів*. Навчальна книга – Богдан.
- Хрущ Л.З. 2018: Конспект лекцій з курсу *Комп'ютерний графічний дизайн: методичні рекомендації*. Івано-Франківськ: ЛІК.
- Ambrose, Gavin – Layout, Paul Harris 2010. *Kiadványtervezés*. Kossuth Kiadó Zrt.
- Ármeán Otilia 2017. *Tipotudás. Kiadványszerkesztési alapismeretek*. Scientia Kiadó, Kolozsvár.
- Árvai Sándor 2009. *Kiadványszerkesztés I. Szövegfeldolgozás*. NSZKFI, Budapest.
- Bodnár István – Magyar Gyula 2007. *Szövegszerkesztés*. Kiskapu Kiadó.
- Boncz Imre 2015: *Kutatásmódszertani alapismeretek*. Pécsi Tudományegyetem, Pécs.
- Fóris Ágota 2008. *Kutatásról nyelvészeknek. Bevezetés a tudományos kutatás módszertanába*. Nemzeti Tankönyvkiadó.
- Gazdag Vilmos 2023. *Ukrán–magyar filológiai fogalomtár*. Beregszász: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola.
- Gyurgyák János 2005. *Szerzők és szerkesztők kézikönyve*, Osiris Kézikönyvek, Budapest.
- Kis Ádám 2016. *Szöveg a számítógépen - Könyv, cikk, szakdolgozat Word szövegszerkesztővel*. Nyelvinfó sorozat, Szak Kiadó.
- Mohai István 2006. *Tipográfiai alapismeretek. Kiadványszerkesztés*. Pannon Egyetem.
- Szántó Tibor 1988. *Könyvtervezés*. Kossuth Nyomda.

Допоміжна література

- Антоненко В.М., Мамченко С.Д., Рогушина Ю.В. Сучасні інформаційні системи і технології: управління знаннями : навч. посіб. Ірпінь : Нац. університет ДПС України, 2016. 212 с.
- Баган М.П.: Редагування тексту. Посібник для самостійної роботи студентів. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2022.
- Гузенко С. В.: Теорія і практика редагування. Навчальний посібник. Миколаїв, 2019.

- Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю. Інформаційно-телекомунікаційні технології в навчальному процесі та наукових дослідженнях: навчальний посібник. Київ: Освіта України, 2006. 366 с. 8.
- Допополик Катерина, Певсе Андрея, Смирнова Ірина. Досвід Ізмаїльського державного гуманітарного університету в галузі впровадження освітніх інновацій // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : наук. журнал / голов. ред. А. А. Сбруюва. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. – № 9 (103). 141-156. <https://pedscience.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/92020.pdf>
- Жарких Ю. С., Лисоченко С. В., Сусь Б. Б., Третяк О. В. Комп'ютерні технології в освіті : навч. посіб. Київ : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2012. 239 с.
- Коваль Т. І., Сисоєва С. О., Сущенко Л. П. Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності: навчально-методичний посібник. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2009. 380 с.
- Макаренко Л.Л., Певсе А.А. Дидактичний потенціал цифрових технологій у системі професійної підготовки фахівців філологічного профілю. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. - Випуск 88. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2022.–С.140-147. <http://chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/88/28.pdf>
- Певсе А.А., Молнар Г.Т. Особливості використання засобів цифрових технологій в освітньому процесі ЗВО.// Інноваційні освітні технології в системі неперервної освіти: вітчизняний і світовий досвід упровадження: матеріали Міжнародної науково-практичної. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. – С. 211-213.
- Тверезовська Н.Т., Тарасенко Р.О. Інформаційні технології в освіті : навч. посіб. Київ : 2018. 318 с.
- Яворський А. Ю. Лінгвістичні та логічні засади забезпечення редагування: Збірник завдань і вправ: Навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2018.

Інформаційні ресурси

<http://www.nbu.gov.ua>
<https://uacampus.org/Kyiv/ua>
<https://www.multitran.com/>
<https://www.sketchengine.eu/>
<https://dspace.kmf.uz.ua/jspui/?locale=hu>
<https://www.trados.com/>
<https://www.memoq.com/>
<https://omegat.org/>
<https://www.coursera.org/>
<https://scholar.google.com/>
<https://www.academia.edu/>
<https://m2.mtmt.hu/gui2/>